

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมา

การจัดการศึกษาเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของมนุษย์เพื่อให้มีความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรม ดังจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยและปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีความรู้ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และมีทักษะชีวิต มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดีมีสุขนิสัย และรักการออกกำลังกาย มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552 ก : 5) รวมทั้งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ได้กำหนดจุดมุ่งหมายและหลักการจัดการศึกษาว่าต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ในการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561) รัฐบาลมุ่งเน้นให้คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ โดยมีเป้าหมายหลักสามประการ คือ พัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษา การเรียนรู้ของคนไทย เพิ่มโอกาสทางการศึกษา เรียนรู้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการบริหารจัดการศึกษา โดยมีกรอบการปฏิรูปการศึกษา 4 ประการ คือ พัฒนาคุณภาพคนไทยยุคใหม่ พัฒนาคุณภาพครูยุคใหม่ พัฒนาคุณภาพสถานศึกษาแหล่งเรียนรู้ยุคใหม่และพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการยุคใหม่

การปฏิรูปการศึกษาจะประสบความสำเร็จย่อมต้องอาศัยปัจจัยหลักหลายอย่าง โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัจจัยในระดับปฏิบัติ คือ สถานศึกษาซึ่งมีผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษาอื่น ๆ รวมทั้งทรัพยากรที่จำเป็น ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการบริหารและการจัดการศึกษาเพื่อบรรลุจุดมุ่งหมายของการศึกษา ซึ่งจำเป็นต้องมีศักยภาพ สมรรถภาพและคุณลักษณะที่เอื้อต่อการจัดการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีความรู้

ความสามารถ และคุณธรรมจริยธรรม เพื่อจัดดำเนินการให้บรรลุความสำเร็จตามเป้าหมายและจุดมุ่งหมายของการบริหาร (ธีระ รุญเจริญ. 2550 : 4) ดังนั้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศึกษาระยะของในฐานะเป็นส่วนราชการที่มีภารกิจในการจัดการศึกษามีความมุ่งมั่นที่จะเป็นองค์กรที่เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงและมีความพร้อมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพ โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ความรู้ความสามารถของครู ผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษา และสร้างความเข้มแข็งแก่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาภายใต้การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนได้กำหนดเป็นวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ กลยุทธ์ โครงการและกิจกรรมตามลำดับ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศึกษาระยะของเขต 2. 2557 : 1) การบริหารสถานศึกษาผู้บริหารคือกลไกสำคัญที่จะทำให้การดำเนินงานวิชาการของสถานศึกษามีประสิทธิภาพและพัฒนาคุณภาพนักเรียนให้บรรลุเป้าหมาย จึงจำเป็นที่ผู้บริหารต้องปรับเปลี่ยนแนวคิดในการบริหารจัดการ ซึ่งเป็นผลจากการกระจายอำนาจในการบริหารงาน ผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีภารกิจและความรับผิดชอบต่อการพัฒนาสถานศึกษา ซึ่งในด้านการกำหนดนโยบายและการนำนโยบายสู่การปฏิบัติด้วยการวางแผนยุทธศาสตร์ในการพัฒนาสถานศึกษา วิสัยทัศน์จึงเป็นหลักหรือเป็นกรอบในการกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษา และสร้างความคาดหวังและมั่นใจให้กับคณะครู อาจารย์ นักเรียนและบุคคลอื่นๆ รวมถึงการใช้เป็นกรอบในการกำกับติดตามความก้าวหน้าในการดำเนินงานวิชาการ ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของการวางแผนยุทธศาสตร์ในการพัฒนาสถานศึกษา (ดิลกะ ลัทธพิพัฒน์. 2555 : 7) วิสัยทัศน์มีความสำคัญต่อผู้บริหารหรือผู้นำในยุคโลกาภิวัตน์ที่จะต้องมีในตัวบุคคล อีกทั้งต้องรู้จักสร้างวิสัยทัศน์และกำหนดวิสัยทัศน์ที่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมขององค์กรหรือสถานศึกษาในอนาคต สามารถมองคนเป็น ใช้คนเป็น รู้จักพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้สามารถปฏิบัติงานร่วมกัน เกิดความสามัคคีนอกจากนี้วิสัยทัศน์ยังเป็นส่วนที่ช่วยกำหนดทิศทางในการปฏิบัติงานที่จะเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบริหารการศึกษาอีกทางหนึ่งด้วย

งานวิชาการเป็นงานหลักหรือเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษา ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาต้องตระหนักและต้องทำความเข้าใจ การบริหารงานวิชาการจึงเป็นงานหลักที่จะขับเคลื่อนสถานศึกษาไปสู่เป้าหมาย การบริหารงานวิชาการจะเป็นตัวกำหนดปริมาณงานของสถานศึกษา จัดสรรทรัพยากรคุณภาพของสถานศึกษา เป็นเครื่องชี้วัดความสำเร็จและความสามารถของผู้บริหาร วิสัยทัศน์การวางแผนเพื่อมุ่งให้กระจายอำนาจในการบริหารจัดการไปให้สถานศึกษาให้มากที่สุดด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชนท้องถิ่นและการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย ซึ่งจะเป็นปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารและการจัดการ

สามารถพัฒนาหลักสูตร และกระบวนการเรียนรู้ตลอดจนการวัดผลประเมินผล รวมทั้งการวัดปัจจัย
 เกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ชุมชน ท้องถิ่น ได้อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ
 (ภาณุวัฒน์ กาศแก้ว. 2559 : 51) และถือได้ว่างานวิชาการเป็นงานหลักของสถานศึกษาไม่ว่า
 สถานศึกษาจะเป็นประเภทใด มาตรฐานและคุณภาพของสถานศึกษาจะพิจารณาได้จากงานวิชาการ
 เนื่องจากงานวิชาการเกี่ยวข้องกับหลักสูตร การจัด โปรแกรมการศึกษาและการจัดการเรียนการสอน
 และเกี่ยวข้องกับผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทุกระดับของสถานศึกษาในการดำเนินงาน
 (ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. 2553 : 1) ดังนั้น งานวิชาการจึงเป็นการดำเนินกิจกรรมทุกชนิดที่เกี่ยวกับ
 การจัดการเรียนการสอนระหว่างครูและนักเรียน เพื่อช่วยส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้เรียนเกิด
 การพัฒนาทางด้านสติปัญญาเกิดการเรียนรู้ และมีคุณธรรมจริยธรรมตรงตามวัตถุประสงค์ของ
 หลักสูตร งานวิชาการถือเป็นงานที่มีความสำคัญในการบริหารสถานศึกษา หากสถานศึกษาจะ
 สามารถทำหน้าที่ด้านนี้ได้อย่างสมบูรณ์ก็จะต้องมีผู้บริหารที่ให้ความสำคัญงานวิชาการ และเข้าใจ
 ขอบเขตการบริหารงานวิชาการเป็นอย่างดี การดำเนินงานที่ผ่านมาของสำนักงานเขตพื้นที่
 การศึกษาประถมศึกษาระยอง มีการพัฒนารูปแบบนวัตกรรม การส่งเสริมคุณภาพการศึกษาของ
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยองให้มีผลสัมฤทธิ์เพิ่มขึ้น โดยอาศัยแนวคิด
 การบริหารการศึกษา การนิเทศการศึกษาและแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนานวัตกรรมที่จะดำเนินงาน
 เกี่ยวกับการศึกษาให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้ผู้เรียนซึ่งเป็นผลผลิตของการจัดการศึกษา
 มีคุณภาพ โดยผลการทดสอบระดับชาติ (O-NET) ของผู้เรียน พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ
 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2560 ระดับคะแนนทุกกลุ่มสาระวิชาหลัก 4 กลุ่ม คือ
 ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ มีผลการทดสอบสูงกว่าระดับประเทศและ
 สูงกว่าระดับสำนักงานศึกษาธิการภาค 9 อยู่ 2 วิชาคือ ภาษาไทยและวิทยาศาสตร์ และชั้น
 มัธยมศึกษาปีที่ 3 ระดับคะแนนทุกกลุ่มสาระวิชาหลัก 4 กลุ่ม มีผลการทดสอบสูงกว่าระดับประเทศ
 แต่ต่ำกว่าระดับสำนักงานศึกษาธิการภาค 9 ทุกรายวิชา และนอกจากนี้ระดับคะแนนโดยรวม
 ทุกระดับชั้นยังไม่ถึงร้อยละ 50 (สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดระยอง. 2560 : 3) สำนักงานเขตพื้นที่
 การศึกษาประถมศึกษาระยองจึงต้องเร่งพัฒนาการส่งเสริมให้สถานศึกษาเตรียมความพร้อมผู้เรียน
 ตั้งแต่ช่วงเริ่มเข้าเรียนอย่างต่อเนื่อง ทั้งการเน้นการอ่าน เขียนและคิดคำนวณให้เข้มแข็งในระดับ
 ประถมศึกษาและเพิ่มการฝึกทักษะในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อช่วยบรรเทาปัญหาพฤติกรรม
 และการออกกลางคันของนักเรียนที่มีปัญหาการอ่านเขียน ระบบโรงเรียนต้องเอื้อหรือสร้างให้
 นักเรียนมีความมุ่งมั่นต่อการเรียน (Student Engagement) โดยใช้เครือข่ายการศึกษาเป็นฐาน
 การดำเนินงานพัฒนาการยกระดับคุณภาพการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
 ระยอง

การจัดการศึกษาให้เหมาะสมกับวัยมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งเพื่อที่จะพัฒนาและส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนเติบโตขึ้นมาเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพ และเป็นกำลังสำคัญในการขับเคลื่อนประเทศชาติในอนาคตให้มีความเจริญและมั่นคง ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องให้ความสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านความรู้ ความสามารถ ทักษะการดำรงชีวิต และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีคุณภาพและมีความสุข วิสัยทัศน์ของผู้บริหารจึงมีความสำคัญในการจะสร้างแนวคิดเพื่อนำไปสู่การสร้างนโยบาย กระบวนการพัฒนาระบบการศึกษาในสถานศึกษาเพื่อให้สอดคล้องกับการจัดการศึกษา สามารถสร้างกระบวนการที่เป็นรูปธรรมที่ชัดเจนสอดคล้องกับบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา เพื่อขับเคลื่อนสถานศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ประสิทธิภาพของการจัดการศึกษาของสถานศึกษานั้น ๆ จึงดูได้จากผลผลิตทางการศึกษานักเรียนมีคุณภาพมากน้อยเพียงใด จากความเป็นมาและความสำคัญของวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาและการบริหารงานวิชาการที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เพื่อนำผลการศึกษามาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาตนเอง พัฒนางานวิชาชีพยกระดับคุณภาพการบริหาร งานวิชาการให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาระดับวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง
2. เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการตามความคิดเห็นของครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง
4. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์วิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการตามความคิดเห็นของครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง

ประโยชน์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง ได้มีสารสนเทศที่เกี่ยวกับวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาตนเอง พัฒนางานวิชาชีพ พัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาให้เป็นผู้บริหารสถานศึกษาที่ดี มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล และการดำเนินงานด้านวิชาการบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง ปีการศึกษา 2561 ได้แก่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 จำนวน 1,643 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1. ออนไลน์ : 2561 ก) และครูในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 จำนวน 966 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2. ออนไลน์ : 2561 ก) รวมทั้งสิ้นจำนวน 2,609 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง ปีการศึกษา 2561 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเทียบหากกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan.1970 : 607 - 610) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 338 คน ในการศึกษานี้ผู้วิจัยได้เพื่อความคลาดเคลื่อนไว้ร้อยละ 10 จึงได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 372 คน และใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) โดยใช้เครือข่ายโรงเรียนเป็นชั้นของการสุ่ม

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรพยากรณ์ ได้แก่ วิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง มี 5 ด้าน ดังนี้

- 1.1 ด้านการสร้างวิสัยทัศน์
- 1.2 ด้านการปฏิบัติตามวิสัยทัศน์
- 1.3 ด้านการเผยแพร่วิสัยทัศน์
- 1.4 ด้านการเป็นแบบอย่างที่ดี
- 1.5 ด้านการมอบอำนาจ

2. ตัวแปรเกณฑ์ ได้แก่ การบริหารงานวิชาการสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ มี 5 ด้าน ดังนี้

- 2.1 ด้านการวัดผลและประเมินผล
- 2.2 ด้านการพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษา
- 2.3 ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา
- 2.4 ด้านการนิเทศการศึกษา
- 2.5 ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา

นิยามศัพท์เฉพาะ

วิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง คุณสมบัติของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการจัดการศึกษาที่สามารถมองเห็นภาพในอนาคตของสถานศึกษาที่พึงประสงค์ได้อย่างชัดเจน มีความเป็นไปได้และสามารถเห็นแนวทางปฏิบัติที่จะดำเนินการให้บรรลุผลสำเร็จ โดยคำนึงถึงกระบวนการที่จะไปให้ถึงจุดมุ่งหมายนั้นเป็นไปได้อย่างจริงและสอดคล้องกับบริบทสภาพแวดล้อมของแต่ละสถานศึกษา ทั้งในปัจจุบันและการเปลี่ยนแปลงในอนาคต โดยการรับความร่วมมือจากทุกฝ่ายทั้งในและนอกสถานศึกษา ซึ่งประกอบด้วย

1. การสร้างวิสัยทัศน์ หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถสร้างภาพในอนาคตของสถานศึกษาที่ต้องการให้เป็นไปได้อย่างชัดเจน ประสิทธิภาพที่ดีที่สุดของสถานศึกษาที่ต้องการอย่างแท้จริงคืออะไร ทั้งนี้โดยอาศัยทักษะการเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์สภาพการณ์ทั้งภายในและภายนอกองค์การของผู้บริหารสถานศึกษา กระตุ้นให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ และคิดนอกกรอบในการทำงาน

2. การปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาที่จะดำเนินการ นำวิสัยทัศน์มาสู่การปฏิบัติจริง กำหนดเป็นเป้าหมาย นโยบาย แผนงาน โครงการขององค์การ แผนกลยุทธ์และแผนการปฏิบัติการ ด้วยการชักนำ ส่งเสริม ริเริ่มและเพิ่มอำนาจให้บุคลากรสามารถนำวิสัยทัศน์นั้นไปปฏิบัติใช้ได้จริงตามภาระหน้าที่และบริบทของแต่ละบุคคล

3. การเผยแพร่วิสัยทัศน์ หมายถึง การที่ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถสื่อสารให้คณะครูและบุคลากรทางการศึกษามีความเข้าใจในวิสัยทัศน์ของผู้บริหารได้อย่างถูกต้องและชัดเจน สามารถยอมรับและลงมือปฏิบัติเพื่อให้บรรลุผลในวิสัยทัศน์ที่เกิดขึ้น โดยการใช้ทักษะการพูด การฟัง การเขียน การแสดงภาษาท่าทาง การกระทำตนเป็นแบบอย่าง และการให้รางวัล

4. การเป็นแบบอย่างที่ดี หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีคุณธรรมจริยธรรม มีความกระตือรือร้นในการทำงาน มีความเพียรพยายาม

และมุ่งมั่นตั้งใจในการทำงาน โดยสร้างการยอมรับ ความน่าเชื่อถือและให้กำลังใจกับบุคลากร เป็นที่ศรัทธาของทุกคนที่เกี่ยวข้อง และเป็นผู้ที่อุทิศตนเพื่อการเปลี่ยนแปลง บทบาทของผู้บังคับ ขึ้นอยู่กับการเอาใจใส่ผู้ร่วมงาน ผู้นำต้องมีความคิดดี เป็นที่ศรัทธาของทุกคนที่เกี่ยวข้อง และมีการกระตุ้นให้สร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ โดยอาศัยเทคโนโลยี

5. การมอบอำนาจ หมายถึง การที่ผู้บริหารมอบอำนาจสั่งการ อนุญาต อนุมัติ หน้าที่และความรับผิดชอบดำเนินการให้แก่ผู้อื่นเป็นผู้ปฏิบัติงานดังกล่าวแทน โดยต้องทำเป็นหนังสือ จะกำหนดหลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขในการใช้อำนาจนั้นไว้ด้วยหรือไม่ก็ได้ และผู้รับมอบอำนาจต้องปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบอำนาจตามวัตถุประสงค์ของการมอบอำนาจดังกล่าว ผู้มอบอำนาจมีหน้าที่กำกับดูแลและติดตามผลการปฏิบัติหน้าที่ของผู้รับมอบอำนาจและให้มีอำนาจแนะนำหรือแก้ไขการปฏิบัติหน้าที่ของผู้รับมอบอำนาจได้

การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารงานวิชาการถือเป็นหัวใจสำคัญและเป็นงานหลักในการบริหารสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาต้องให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่งและดำเนินกิจกรรมเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน เพื่อช่วยส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาทางด้านสติปัญญา ทักษะ และมีคุณธรรมจริยธรรมตรงตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ตลอดจนวางพื้นฐานในการพัฒนาผู้เรียนให้สามารถแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง ก้าวทันโลก สามารถปรับตัวอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข สถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้อย่างบรรลุเจตนารมณ์ที่กำหนดและสามารถจัดการบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งประกอบด้วย

1. การวัดผลและประเมินผล หมายถึง การประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนตามสภาพจริง ด้วยวิธีการประเมินผู้เรียนที่หลากหลาย เช่น การสังเกตพฤติกรรม การร่วมกิจกรรม การปฏิบัติงาน แฟ้มสะสมผลงาน การทดสอบ การสัมภาษณ์ เป็นต้น การวัดผลและประเมินผลต้องครอบคลุมการเรียนทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านทักษะการปฏิบัติงานและด้านเจตคติ โดยพิจารณา การพัฒนาการของผู้เรียน

2. การพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษา หมายถึง การปรับปรุงหลักสูตรที่มีอยู่แล้วให้ดียิ่งขึ้น หรือเป็นการจัดทำหลักสูตรขึ้นมาใหม่ โดยการรวมองค์ความรู้ที่หลากหลาย อีกทั้งเป็นกระบวนการของการตัดสินใจหลายขั้นตอนและหาทางเลือกทางการเรียนที่เหมาะสมของบริบทของแต่ละสถานศึกษา ตลอดจนเหมาะสมแก่การเปลี่ยนแปลงทางสังคมทั้งปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคต เพื่อให้ผู้เรียนและผู้ที่เกี่ยวข้องได้เกิดความเชื่อมั่นในการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษานั้น

3. การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา หมายถึง งานหลักของผู้บริหารที่จะต้องเป็นผู้บริหารในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา โดยการจัดกระบวนการเรียนการสอนที่หลากหลาย

ของครู เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามจุดประสงค์ กำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย สถานศึกษา มาตรฐานการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ กำหนดเวลาเรียนและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และแนะนำวิธีการนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้ได้ประสิทธิภาพและประสิทธิผล ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และการส่งเสริมสนับสนุนให้ครูอาจารย์จัดกิจกรรมการเรียน การสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการศึกษาผู้เรียนเป็นรายบุคคลเพื่อจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับ ความถนัด ความสามารถทักษะและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

4. การนิเทศการศึกษา หมายถึง การสร้างสรรค์ที่ไม่หยุดนิ่งในการให้คำแนะนำช่วยเหลือ บุคลากรทางการศึกษาและการชี้ช่องทางในลักษณะที่เป็นกันเองแก่ครูผู้สอนให้มีการปรับปรุง พัฒนาตัวครูและนักเรียน ตลอดจนกระบวนการและกิจกรรมการเรียนการสอนที่เกี่ยวกับการพัฒนา นักเรียน สภาพการเรียนการสอนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของหลักสูตร ตลอดจนร่วมมือกัน ในการพัฒนาด้านการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ

5. การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา หมายถึง การส่งเสริมสนับสนุน ในการจัดการเรียนการสอน ช่วยให้กระบวนการสอนครูอาจารย์บรรลุผลได้อย่างง่าย โดยการผลิต และพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีให้มีความหลากหลายและเหมาะสมกับผู้เรียน เพียงพอให้ ครูอาจารย์สามารถนำไปใช้และเลือกใช้ได้ตามความถนัดและเหมาะสมเกิดการเรียนรู้ที่ง่ายขึ้น ดังนั้น สื่อควรเน้นตั้งแต่เริ่มจัดทำ จัดหาจากท้องถิ่นจนถึงการพัฒนาต่อยอดให้มีความทันสมัย เป็นปัจจุบัน

ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้ที่ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ ปีการศึกษา 2561

ครูผู้สอน หมายถึง บุคลากรวิชาชีพที่ทำหน้าที่หลักทางด้าน การสอนและส่งเสริม การเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระของ ปีการศึกษา 2561

สถานศึกษา หมายถึง สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระของ ปีการศึกษา 2561

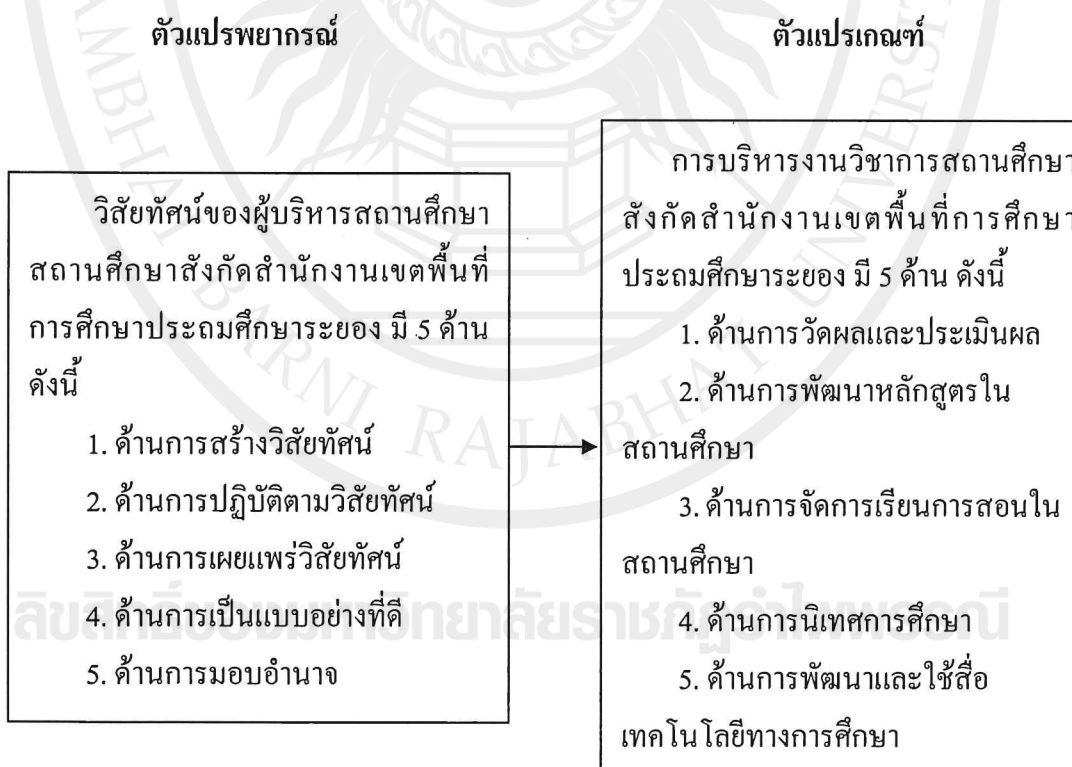
เขตพื้นที่การศึกษา หมายถึง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของที่มีการจัด ระบบและกระจายอำนาจการจัดการศึกษา แบ่งออกเป็น 2 เขตพื้นที่การศึกษา คือ

1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1
2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 2

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษา วิเคราะห์และสังเคราะห์สรุปวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาจากแนวคิดของพิชาย รัตนดิลก ณ ภูเก็ต (2552 : 222), สมชาย เทพแสง (2552 : 83 - 89), ไพฑูรย์ สีนลารัตน์ (2553.ข : 19 - 22), สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ (2553 : 6), ซัชกิน (Sashkin. 1988 : 57), เวสเลย์และมินท์เบิร์ก (Westley and Mintzberg. 1989 : 17 - 32), บรอน (Braun. 1991 : 26), นานัส (Nanus. 1992 : 8), ฟิชเชอร์ (Fisher. 1993 : 123), ลีธวูดและคณะ (Leithwood and et al. 1999 : 6), วิลมอร์ (Wilmore. 2002 : 20), แซคคาโร และแบงค์ (Zaccaro and Banks. 2004 : 367) และคูบริน (Dubrin. 2006 : 94) และการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาจากแนวคิดของไชยา ภาวะบุตร (2549 : 4), สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550 : 29), จันทรานี สงวนนาม (2551 : 151), กระทรวงศึกษาธิการ (2552 ก : 6), ชารีมณีสรี (2552 : 13), ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553 : 3) และคิมบ็อก และนันเนอริ (Kimbrough and Nunnery. 1998 : 58) จากนั้นนำมาวิเคราะห์และปรับประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการสร้างกรอบแนวคิดในการดำเนินการวิจัย สามารถสรุปเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

• **สมมติฐานในการวิจัย**

1. วิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ
2. วิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี